

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Politicisme en populisme

door Ferdinand Grapperhaus

Tony Blair waarschuwde een paar jaar geleden dat constructieve politici zich niet moeten begeven op het terrein van populisme. Het gaat geen resultaat opleveren, integendeel; uiteindelijk wil de kiezer de ‘real thing’, de populist in hart en nieren. Zie wat de VVD op het gebied van namaakpopulisme overkwam bij de laatste Kamerverkiezingen.

En toch doet een bepaald type politici van serieuze partijen het nog steeds, dat neppopulisme op de mat leggen als hogere strategie. Die figuren reageren op populistische kretologie en bodemloze plannen met niet minder inhoudsloze meninkjes en ideeën. Is dat dan wel populisme?

Nee, naar mijn oordeel niet, want de echte populist redeneert altijd vanuit het wensdenken van het volk, zonder ooit de consequenties daarvan te benoemen. De quasipopulist redeneert louter vanuit zijn persoonlijke politieke eigenbelang.

Iedereen kan de voorbeelden vinden. Zoek naar politici die met populistische winden meewaaïen en ondertussen zichzelf ten koste van partijstandpunten handhaven en zelfs naar voren schuiven.

Ik noem dit ‘politicisten’: politici die van politiek een puur opportunistisch schuifspel maken – alsof idealen en ideologie er niet meer toe doen.

Politieke partijen moeten politicisten geen ruimte geven. Een partij die de samenleving verder wil helpen vanuit een overtuiging, en de burgers en bedrijven wil meenemen in een gezamenlijke maar realistische toekomstvisie, komt alleen op de korte termijn van de talkshow en de peiling verder met politicisten. Het is goed dat vier klassieke politieke partijen – CDA, D66, PvdA en CU – deze ronde buiten de kabinetsmacht staan: we zien bij alle vier een grondige en bemoedigende inhoudelijke heroriëntatie.

Politicisme, dus de politiek louter gebruiken als vehikel voor persoonlijk belang, helpt niemand verder – op één persoon na. Dat laatste is niet eens zeker, zo weten we uit Prediker 4: 13-16. *What goes around, comes around*, zouden de Amerikanen zeggen. Want iemand die met alle winden meewaaït draait alleen maar rondjes, ook in de politiek.